

Plenarinio posėdžio dokumentas

B8-0731/2016

1.6.2016

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas pagal Darbo tvarkos taisyklių 106 straipsnio 2 ir 3 dalis

dėl XXXX Komisijos įgyvendinimo sprendimo dėl genetiškai modifikuotų gvazdikų (*Dianthus caryophyllus L.*, linija SHD-27531-4) pateikimo rinkai projekto
(D044927/02 – 2016/2683(RSP))

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas

Pranešėjas: Bart Staes

Pranešėjai: Guillaume Balas, Lynn Boylan, Eleonora Evi, Sirpa Pietikäinen

Europos Parlamento rezoliucija dėl XXXX Komisijos įgyvendinimo sprendimo dėl genetiškai modifikuotų gvazdikų (*Dianthus caryophyllus L.*, linija SHD-27531-4) pateikimo rinkai projekto (D044927/02 – 2016/2683(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos įgyvendinimo sprendimo dėl genetiškai modifikuotų gvazdikų (*Dianthus caryophyllus L.*, linija SHD-27531-4) pateikimo rinkai projektą (D044927/02),
 - atsižvelgdamas į 2001 m. kovo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/18/EB dėl genetiškai modifikuotų organizmų apgalvoto išleidimo į aplinką ir panaikinančią Tarybos direktyvą 90/220/EEB¹, ypač į jos 18 straipsnio 1 dalies pirmąją pastraipą,
 - atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai 11 ir 13 straipsnius²,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 15 d. Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) paskelbtą nuomonę³,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. lapkričio 10 d. EFSA pateiktą nuomonę⁴,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. balandžio 25 d. Reguliavimo komiteto balsavimo rezultatus,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 106 straipsnio 2 ir 3 dalis,
- A. kadangi 2013 m. kovo mėn. bendrovė „Suntory Holdings Limited“ (Osaka, Japonija) kompetentingai Nyderlandų valdžios institucijai pateikė notifikavimo pranešimą (nuoroda C/NL/13/01) dėl genetiškai modifikuotų gvazdikų (*Dianthus caryophyllus L.*, linija SHD-27531-4) pateikimo rinkai;

¹ OL L 106, 2001 4 17, p. 1.

² OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

³GMO grupės (angl. *EFSA Panel on Genetically Modified Organisms*) 2015 m. mokslinė nuomonė „*Scientific Opinion on a Part C notification (reference C/NL/13/01) from Suntory Holdings Limited for the import, distribution and retailing of carnation SHD-27531-4 cut flowers with modified petal colour for ornamental use*“. EFSA leidinys, 2015;13(12):4358, 19 pp. doi:10.2903/j.efsa.2015.4358.

⁴ GMO grupės (angl. *EFSA Panel on Genetically Modified Organisms*) 2015 m. mokslinė nuomonė „*Scientific Opinion on objections of a Member State to a notification (Reference C/NL/13/01) for the placing on the market of the genetically modified carnation SHD-27531-4 with a modified colour, for import of cut flowers for ornamental use, under Part C of Directive 2001/18/EC from Suntory Holdings Limited*“. EFSA leidinys, 2014; 12(11):3878, 9 pp. doi:10.2903/j.efsa.2014.3878.

- B. kadangi notifikavimas C/NL/13/01 apima skintų SHD-27531-4 linijos genetiškai modifikuotų gvazdikų, skirtų naudoti tik dekoratyviniams tikslams, importą, platinimą ir mažmeninę prekybą jais Sąjungoje;
- C. kadangi 2016 m. balandžio 25 d. Reguliavimo komitetas nepateikė nuomonės, o septynios valstybės narės (atstovaujančios 7,84 proc. gyventojų) balsavo prieš Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektą, šešios valstybės narės (atstovaujančios 46,26 proc. gyventojų) susilaikė, vienuolika valstybių narių (atstovaujančių 36,29 proc. gyventojų) jam pritarė, o keturioms valstybėms narėms nebuvo atstovaujama;
- D. kadangi EFSA nuomonėje teigiama, kad EFSA GMO grupei yra žinoma apie tam tikrų gyventojų grupių mitybos įpročius, kai yra sąmoningai vartojami garnyrui naudojami gvazdikų žiedlapiai;
- E. kadangi EFSA GMO grupė vis dėlto nevertino, kokios yra galimos pasekmės žmonėms sąmoningai vartojant genetiškai modifikuotus gvazdikus;
- F. kadangi EFSA nuomonėje neatsižvelgiama į gyvūnų tiek sąmoningą, tiek atsitiktinį genetiškai modifikuotų gvazdikų vartojimą oraliniu būdu;
- G. kadangi gvazdikai priklauso plačiai auginamos *Dianthus* genties *Dianthus caryophyllus* rūšiai;
- H. kadangi *Dianthus* genčiai priklausantys augalai, įskaitant laukines ir sukultūrintas rūšis, yra gana skirtingi, nes jų kilmės arealas driekiasi nuo Pietų Rusijos iki kalnuotų Graikijos regionų ir Overnės kalnų Prancūzijoje; kadangi gvazdikų rūšies augalai yra prisitaikę prie vėsesnio Europos ir Azijos kalnuotų regionų klimato, tačiau aptinkami taip pat ir Viduržemio jūros pakrančių regionuose; kadangi *D. caryophyllus* yra Europoje plačiai auginamas – tiek šiltnamiuose, tiek lauko sąlygomis (pvz., Italijoje ir Ispanijoje) – dekoratyvinis augalas ir retkarčiais paplitęs kai kuriuose Viduržemio jūros regiono šalyse, tačiau, matyti, kad apsiriboja Graikijos, Italijos, Sicilijos, Korsikos ir Sardinijos Viduržemio jūros pakrančių regionais¹;
- I. kadangi pagrindinės gvazdikus auginančios šalys yra Italija, Ispanija ir Nyderlandai ir kadangi laukinis gvazdikas *Dianthus caryophyllus* visų pirma aptinkamas Prancūzijoje ir Italijoje²;
- J. kadangi Kipras pareiškė prieštaravimą notifikavimui ir EFSA GMO grupė pritarė Kipro nuomonei, jog negalima atmesti galimybės, kad SHD-27531-4 linijos gvazdiką ims dauginti (pavyzdžiui, įsaknydinimo būdu) pavieniai asmenys; kadangi EFSA mano, jog nupjauti stiebai su vegetaciniais ūgliais galėtų būti dauginami įsaknydinimo ar mikrodauginimo būdu ir išleisti į aplinką (pvz., soduose ar daržuose);
- K. kadangi laukinėje gamtoje *Dianthus* genties augalų kryžminį apdulkinimą atlieka vabzdžiai apdulkinotojai, visų pirma *Lepidoptera* būrio vabzdžiai, kurie turi pakankamo ilgio straubliuką, kad pasiektų nektarą gėlės žiedo apačioje; kadangi EFSA GMO grupė laikosi nuomonės, jog negalima atmesti galimybės, kad *Lepidoptera* būrio vabzdžiai

¹ Tutin et al., 1993.

² <http://gmoinfo.jrc.ec.europa.eu/csnifs/C-NL-13-01.pdf>

paskleis genetiškai modifikuotų SHD-27531-4 linijos gvazdikų žiedadulkes ant laukinių *Dianthus* rūšių;

- L. kadangi praradę dekoratyvinę vertę genetiškai modifikuoti SHD-27531-4 linijos gvazdikai *Dianthus caryophyllus* L. taps atliekomis, kurios, remiantis žiedinės ekonomikos principais, tikriausiai bus tvarkomos kompostavimo būdu, tačiau kadangi EFSA neištyrė, koks bus tokio išleidimo į aplinką poveikis;
 - M. kadangi EFSA GMO grupė mano, jog patekę į aplinką per gyvybingas sėklas, žiedadulkes ar šakniastiebius augalus SHD-27531-4 linijos gvazdikai neįgytų didesnio atsparumo požymių, nebent būtų veikiami sulfonilkarbamidinių herbicidų;
 - N. kadangi genetiškai modifikuoti gvazdikai turi iš *Nicotiana tabacum* išskirtą *SuRB (als)* geną, koduojantį acetolaktato sintezės baltymo mutantą (ALS), kuris suteikia toleranciją sulfonilkarbamidui;
 - O. kadangi, kaip teigia organizacija „PAN UK“, „kai kurie herbicidai net labai mažomis dozėmis yra itin toksiški augalams, pvz., sulfonilkarbamidai, sulfonamidai ir imidazolinoniniai herbicidai. Sulfonilkarbamidai pakeitė kitus herbicidus, kurie yra labiau toksiški gyvūnams. Ekspertai įspėja, kad plačiai paplitęs sulfonilkarbamidų naudojimas „gali turėti pražūtingą poveikį netikslinių kultūrų produktyvumui ir natūralių augalų bendrijų bei laukinių gyvūnų maisto grandinių sudėčiai“¹;
 - P. kadangi sulfonilkarbamidai yra įprastas antro pasirinkimo vaistas 2 tipo diabetui gydyti ir yra siejami su didesne širdies ir kraujagyslių ligų rizika, palyginti su kitais diabetui gydyti skirtais vaistais²;
 - Q. kadangi sulfonilkarbamidui atsparių augalų rinkos sukūrimas paskatintų visame pasaulyje šiuos vaistus nuo diabeto naudoti kaip herbicidą;
 - R. kadangi vaistų naudojimas ne visuomenės sveikatos tikslais, kuris paskatintų nekontroliuojamą jų plitimą ekosistemoje, gali turėti pasauliniu mastu pražūtingą poveikį biologinei įvairovei ir sukelti geriamojo vandens užteršimą cheminėmis medžiagomis;
1. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektas neatitinka Direktyvoje 2001/18/EB nustatyto sveikatos ir aplinkos apsaugos tikslo ir todėl viršija šioje direktyvoje nustatytus įgyvendinimo įgaliojimus;
 2. prašo Komisijos atsiimti savo įgyvendinimo sprendimo projektą;
 3. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

¹ http://www.pan-uk.org/pestnews/Issue/pn88/PN88_p4-7.pdf

² [http://thelancet.com/journals/landia/article/PIIS2213-8587\(14\)70213-X/fulltext](http://thelancet.com/journals/landia/article/PIIS2213-8587(14)70213-X/fulltext)